

HAYVAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ
(15 Ekim 1978 – Paris – UNESCO)

MADDE 1: Bütün hayvanlar önünde eşit doğar ve aynı var olma hakkına sahiptir.

MADDE 2:

A- Bütün hayvanlar saygı görme hakkına sahiptir.

B- Bir tür hayvan olan insan; öbür hayvanları yok edemez, bu hakkı çiğneyerek bu hakkı sömüremez; bilgilerini hayvanların hizmetine sunmakla ödevlidir.

C- bütün hayvanların insanlarca gözetilme, bakılma ve korunma hakkı vardır.

MADDE 3:

A- Hiçbir hayvana kötü davranılamaz, acımasız ve zalimce işkence yapılamaz.

B-Bir hayvanın öldürülmesi zorunlu olursa, bu; bir anda, acı çektirmeden ve korkutmadan yapılmalıdır.

MADDE 4:

A- Yabani türden olan bütün hayvanlar; kendi özel ve doğal çevrelerine, karada, havada, ve suda yaşama ve üreme haklarına sahiptir.

B- Eğitim amacıyla olsa bile özgürlükten yoksun kılmanın her çeşidi, bu hakka aykırıdır.

MADDE 5:

A- geleneksel olarak insanların çevresinde yaşayan bir türden olan bütün hayvanlar; uyumlu bir biçimde, türüne özgü yaşam koşulları ve özgürlük içinde ; yaşama ve üreme hakkına sahiptir.

B- insanların kendi çıkarları için bu uyumda ya da bu koşullarda yapacakları her türlü değişiklik bu hakka aykırıdır.

MADDE 6: Bütün çalışan hayvanlar; iş süresinin ve yoğunluğunun sınırlandırılması, onarıcı ve güçlerini arttırıcı bir beslenme ve dinlenme hakkına sahiptir.

MADDE 7:

A- Hayvanlara fiziki ya da psikolojik bir acı çektirirken deneyler yapmak, hayvan haklarına aykırıdır. Tıbbi, bilimsel, ticari ve başkaca biçimlerdeki her türlü deneyler için de durum böyledir.

B- Bunun yerine başka bir şey koyma tekniklerinden yararlanılmalı ve bu teknikler geliştirilmelidir.

MADDE 8: Hayvan beslenmek için yetiştirilmişse; bakılmalı, barındırılmalı, taşınmalı, ölümü de korkutmadan ve acı çektirmeden olmalıdır.

MADDE 9:

A- Hayvanlardan, insanların eğlencesi olsun diye yararlanılamaz.

B- Hayvanların seyrettirilmesi ve hayvanlardan yararlanılan gösteriler hayvan onuruna aykırıdır.

MADDE 10: Zorunluluk olmaksızın bir hayvanın öldürülmesi demek olan her davranış; bir "biccide " yani yaşama karşı bir suçtur.

MADDE 11:

A- Çok sayıda yabani hayvanın öldürülmesi demek olan her davranış; bir "gencide " (soykırım) yani türe karşı bir suçtur.

B- Doğal çevrenin kirletilmesi ve yakılıp yok edilmesinin sonu gencide "e (soykırım) varır.

MADDE 12:

A- Hayvanın ölüsüne saygı göstermek gerekir.

B-Hayvanların öldürüldüğü şiddet sahneleri (hayvan haklarına saldırıyı göstermek amacıyla) sinema ve televizyonda yasaklanmalıdır.

MADDE 13:

A- Hayvanları koruma ve savunma kuruluşları, Hükümet düzeyinde temsil olunmalıdır.

B- Hayvan hakları da, insan hakları gibi yasaya konulmalıdır.